

Jäsenen valitseminen keskusvaalilautakuntaan

Kaupunginhallitus 20.01.2025 § 12
72/00.00.01.00/2024

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 9.1.2025

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Kaupunginvaltuusto on 23.8.2021 valinnut keskusvaalilautakuntaan Sini Huhtalan varsinaiseksi jäseneksi. Huhtalan luottamustoimi on päättynyt paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Kuntalain 79 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Yleisestä vaalikelpoisuudesta kunnan luottamustoimiin säädetään kuntalain 71 §:ssä. Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Yleistä vaalikelpoisuutta ei ole sidottu Suomen kansalaisuuteen. Myös ulkomaalainen, jolla on äänioikeus kuntavaaleissa, voidaan valita kotikuntansa luottamustoimeen.

Uutta jäsentä valittaessa on hyvä huomioida myös esteellisyydet keskusvaalilautakunnan työskentelyyn.

Kuntavaaleissa ehdokkaana oleva henkilö ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn siitä lukien, kun häntä koskeva ehdokashakemus on annettu lautakunnalle. Sen sijaan (vain) aluevaaleissa ehdolla oleva henkilö voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn.

Muuten keskusvaalilautakunnan jäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 37 – 30 §:ssä säädetään. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että ehdokkaan läheinen, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen puolisoaan koskevan listan osalta, ennakkoäännten laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta valtuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %,

jollei erityisistä syistä muuta johdu. Viiden jäsenen toimielimessä kiintiö tarkoittaa kahta jäsentä. Kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten osalta.

Keskusvaalilautakunnan jäljelle jäävistä jäsenistä on kaksi naista ja kaksi miestä, joten jäseneksi voidaan valita nainen tai mies.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Vesa Rantala
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se valitsee keskusvaalilautakuntaan Sini Huhtalan tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.
Lisätietoja	Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286, etunimi.sukunimi@kauhava.fi
